

PRŮVODCE ZAČÍNÁJÍCÍHO MIMOŠKOLÁKA

mimoškolu

Veronika Portešová,
Johana Kapošváryová,
Jan Rážek,
Michal Schmalz

Průvodce začínajícího mimoškoláka

 Backstage books

Vydalo nakladatelství Backstage Books
Brigádnická 73, Řečkovice a Mokrá Hora, Brno 621 00
roku 2015 jako svou 4. publikaci

Odpovědný redaktor Veronika Portešová a František Dalecký
Obálka a grafická úprava Matěj Málek
E-knihu vytvořil [Milan Vilímek Jihlavský](#)

Vydání první
© Backstage Books, 2015

web: www.bbooks.cz
email: backstagebooks1@gmail.com

ISBN 978-80-88049-02-9 (formát EPUB)
ISBN 978-80-88049-03-6 (formát MOBI)
ISBN 978-80-88049-04-3 (formát PDF pro čtečky)

Obsah

Prolog:

Budoucnost bude taková, jakou si ji uděláme	10
--	-----------

Kapitola 1:

Generace Y a její dvacáté roky	19
---	-----------

20 věcí, které 20-něco-letým ještě nedochází	19
--	----

Proč je generace Y nešťastná	26
--	----

20 věcí, které jsem měl vědět ve 20	38
---	----

10 životních lekcí, které jsem dostal během svých dvacátých roků života	42
--	----

Dvacáté roky života: rozhodující dekáda	52
---	----

Kapitola 2:

Vysoká škola – co v příručce nepíšou	66
---	-----------

Měl bych se vykašlat na školu?	66
--	----

8 alternativ k vysoké škole	75
---------------------------------------	----

GAP YEAR: Ptejte se na všechno	82
--	----

50 poznatků o životě na výšce	87
---	----

Otevřený dopis studentům o tom, jak je nebezpečné vidět školu jako zkoušku přežití	97
---	----

Předmět, který vás ve škole nikdy neučili: Jak se učit!	103
---	-----

Jak zvládnout státnice bez drčení	120
---	-----

15 věcí o životě po vysoké škole, o kterých vám váš řečník na promoci neřekne	130
--	-----

24 lídrů předává čerstvým absolventům své nejlepší rady	145
--	-----

Kapitola 3:

Sebevzdělávání: klíčová dovednost pro život 166

Skryté výhody učení se mnoha různým dovednostem	179
Můj „master“ zadarmo	185
Top 10 dovedností, které by měly být (a obvykle nejsou) vyučovány ve škole	192
Jak přečíst víc jak 70 knih za rok	203
5 důvodů, proč byste měli psát blog o svém učení . .	208
50 přednášek, které by si měl prohlédnout každý vzdělavatel (vydání 2014)	211
9 rad pro účinné sebevzdělávání	230
9 základních dovedností, které by se měly děti naučit	240

Kapitola 4:

Kariéra: jak najít tu pravou? 247

Rada pro maturanty: začněte hned	247
Přestaňte se snažit vyřešit svou budoucnost	252
Proč je „následujte svou vášeň“ divná rada	256
Jak si vytvořit síť za 30 dní	259
8 kroků k získání perfektního mentora	264
Hromada doporučení pro případ, že byste jednou chtěli pracovat	278

Kapitola 5:

Osobní rozvoj trochu jinak 295

Jste jen „chtělbybýt“? 15 způsobů, jak to poznat . . .	295
Co předpovídá úspěch? Vaše IQ to není	303
Jak změnit svá přesvědčení a nadobro se držet svých cílů	308

Zapomeňte na stanovování cílů, soustřed'te se raději na postupy	313
V životě jde víc než jen o štěstí	319

Kapitola 6:

Klíčové zdroje pro tvůj rozvoj	328
---	------------

100 TED Talků v 5 minutách (to nejlepší ze 70 hodin sledování)	328
---	-----

Epilog:

Karty hrají pro tebe.	343
--------------------------------------	------------

O e-knize v tvých rukou

Průvodce začínajícího mimoškoláka tvoří výběr toho nejlepšího obsahu, který jsme za více jak 18 měsíců naší činnosti přeložili a publikovali.

V Mimo školu se zaměřujeme především na mladé lidi ve věku 18–30. Tato e-kniha je proto především určena pro ně, i když poučit se z ní mohou starší i mladší čtenáři. Proč jsme ji vůbec vytvořili? Potřeba publikovat soubor myšlenek s námi byla od začátku. Životní, vzdělávací a kariérní problémy mladých se totiž pořád opakují a tak jsme celkem rychle došli k tomu, že se začala opakovat naše doporučení. A protože vycházíme především ze zahraničních zdrojů, začali jsme překládat články, které mluvily k tisícům našich čtenářů. Co naše články dosud nezvládly bylo předat myšlenky a znalosti v uceleném souboru, který odpovídá na mnoho otázek současně. Právě proto jsme vytvořili e-knihu, kterou právě čteš.

V jednotlivých kapitolách se seznámíš s tipy a triky k sebevzdělávání ve škole i mimo ni. Budování kariéry, ale také zvládnutí bouřlivých dvacátých let života a otázky k osobnímu rozvoji – i to v knížce najdeš. Přemýšlíš nad tím, jak si užít výšku a dostat z ní co nejvíc? Jak naplno využít mladé roky života, nakopnout svou kariéru, ale zároveň si naplno užívat života? A víš vlastně, co chceš v životě dělat? Jaká je tvá práce snů a kam vůbec směřuješ? To všechno jsou závažné otázky, na které ti nedáme jasnou odpověď. Ale pomůžeme ti položit si tyto otázky jednodušeji a nabídneme ti konkrétní rady a tipy, které ti pomohou vydat se směrem kupředu.

Čti kriticky a neřid se vším, co v kapitolách najdeš. Články jsou původem z USA a vnímej proto rozdílnost s českým prostředím.

Měj mysl otevřenou a zvědavou a vem si z následujícího obsahu to nejlepší, co ti nabízí.

Přejeme pěkné čtení!

Tvůrci

Veronika Portešová, Johana Kapošváryová, Jan Rážek, František Dalecký

O Mimo školu

Mimo školu je vzdělávací organizace, která vzdělává pro život v 21. století. Učíme lidi, jak se vzdělávat po svém, rozvíjet svou kariéru a pracovat s informacemi.

Soustředíme se na dovednosti pro 21. století a vycházíme z vědeckých poznatků i vlastních zkušeností s rozvojem lidí. Na [blogu](#) publikujeme překlady hodnotných článků a v ČR propagujeme [zdroje](#) k sebevzdělávání.

Organizujeme [Semestr Mimo školu](#) – unikátní vzdělávací program pro mladé, jehož náplní je trénink v oblasti sebevzdělávání s cílem získání stáže, práce či rozběhnutí vlastního projektu.

Pro jednotlivce i organizace pak poskytujeme poradenské a školicí služby zaměřené na vzdělávání a e-learning, kariérní rozvoj a efektivní práci s informacemi.

Více na webu www.mimoskolu.cz.

Prolog: Budoucnost bude taková, jakou si ji uděláme

Následující text je zahajující projev, který jsem přednesl 22. srpna roku 2014 na Hult International Business School.

Vyrostl jsem na Star Treku a věřil jsem, že až budu dospělý, všichni budeme používat komunikátory, replikátory, trikordéry a transportéry. Ve svém pohledu na budoucnost světa jsem byl optimistický – měl jsem za to, že všechny problémy lidstva už budou vyřešené a budeme na cestě k objevování nových světů. Proto jsem se původně chtěl stát kosmonautem. Myslel jsem si, že by mě to nejlépe připravilo na Akademii Hvězdné flotily.

Photo Credit: [Loïc Lagarde](#) via [Compfight cc](#)

Není třeba zmiňovat, že jsem byl zklamaný. Vyrostl jsem do světa plného hladu, chudoby a nemocí. Do světa, v němž spolu bojujeme o zmenšující se přírodní zdroje. Žijeme v pesimismu a smutku, kde jsou lidé posedlí neustálým zvětšováním svého kousku koláče. **Všeobecně se více zaměřujeme na hromadění bohatství místo zlepšování světa.**

Sám jsem MBA, takže si můžu dovolit být kritický. Taktéž jsem pracoval v investiční bance Credit Suisse First Boston, a proto vím, o čem mluvím. **Byl jsem také posedlý budováním bohatství a nevěřil jsem, že bych světu mohl pomoci k nějaké změně.** Takže si mé poznámky neberte příliš osobně.

Jsem zde, abych vám řekl, že vy máte takové příležitosti, které bych si ve svém mládí ani neuměl představit. Můžete vybudovat budoucnost podobnou Star Treku, o které jsme snili. Pro lidi, jako jste vy všichni tady, se dnes stalo mnohé možným. Řešit ony velké problémy. Vyléčit naši civilizaci z nemocí, jež ji dlouho sužovaly. Dovést lidstvo z dob nedostatku do éry přebytku. **Můžete dosáhnout světa, v němž budete bohatství sdílet místo vzájemných bojů o to málo, co ještě máme.**

Nadcházející období je jedinečné. **Co v minulosti mohly dělat pouze vlády a velké korporace, dnes můžou i podnikatelé.** Jste vesmírní kadeti s příležitostí vykonat úžasné věci.

Dovolte mi vysvětlit, co se za posledních pár desetiletí změnilo a proč jsem se stal tak optimistickým.

Jste svědky pokroků v našich počítačích – vidíte, jak se zrychlují a zmenšují. Když jsem byl mladý, četl jsem o superpočítačích Cray, které byly považovány za strategický vládní majetek. Nemohly být vyváženy, protože sloužily jen výzkumu a obraně a jejich cena se pohybovala v desítkách milionů dolarů. Musely být uloženy v ohromných budovách a vyžadovaly vodní chlazení. Chytré telefony, které mnozí z vás nosí v kapse, jsou mnohem výkonnější než počítače, jež jsem vám popsals.

Když se jakákoli technologie spojí s informační technologií, začne se vyvíjet exponenciálně. – Ray Kurzweil

Tento vývoj je známý jako Moorův zákon. **Po dobu posledních 100 let se výkonnost počítačů každých 18 měsíců zdvojnásobila.** Rychlejší počítače jsou používány k navrhování rychlejších počítačů. Počítače, jak to umožňuje informační technologie, pohlcují ostatní sektory. Proto jsme svědky exponenciálního růstu senzorů, umělé inteligence, robotiky, medicíny, 3D tisku atd.

Futurista [Ray Kurzweil](#) říká: „Když se jakákoli technologie spojí s informační technologií, začne se vyvíjet exponenciálně.“ A to se právě děje. **Naše technologie se také přibližují a umožňují zrod úžasných a strašlivých věcí.**

Vezměte si například změny v senzorech, jako je fotoaparát ve vašem chytrém telefonu. Kodak představil první „komputerizovaný“ fotoaparát v roce 1976. Vážil čtyři libry, stál 10 000 \$ a disponoval rozlišením sotva 0,1 megapixelů. Dnes mají telefony fotoaparáty o 41 megapixelech a to jsou jen doplňky. A vzpomínáte si na ty opravdu drahé HD kamery, které před 20 lety začala nakupovat filmová studia? Foťák ve vašem iPhone je lepší. Stejná změna se odehrála i v akcelerometrech, gyroskopech, senzorech teploty, plynu, vlhkosti atp. Úplně stejné pokroky se dějí v mikrofluidikách a umožňují nám provádět chemické a biologické testy na miniaturních a levných čipech.

V 70. letech jsme taky byli velmi nadšeni z umělé inteligence. Začali jsme se bát, že by se Japonsko stalo vedoucí zemí v tomto odvětví, a získalo tím statut supervelmoci. Nic se však nestalo, a tak jsme si mysleli, že je A. I. (artificial intelligence – umělá inteligence *pozn. překl.*) mrtvá. **A. I. však nezemřela. Je všude.** Pohání náš vzdušný dopravní kontrolní systém a ukrývá se v našich hrách. A. I. použil v IBM Watson, aby v Jeopardy po-

razil lidské hráče. Používá ji i SIRI (iPhone aplikace, s níž lze mluvit) při rozpoznání hlasu.

Když navzájem propojíte exponenciálně se rozvíjející technologie, stane se zázrak. Toto přiblížení umožňuje nová použití, vytváření nových průmyslových odvětví i zničení těch zastaralých.

VeźmĚte data sesbíraná ze všech různých senzorů, internetu, komputerizace, veškeré známé vědomostní práce a přikažte umělé inteligenci, aby vše zanalyzovala. **Získáte schopnost předpovídat dopravu, kriminalitu, prodeje a trendy.** Získáte schopnost vyšachovat finanční analytiku z jejich práce. Počítače analýzy přece jen zvládnou mnohem lépe.

Podobně můžete mít i počítače zastupující práci doktorů. Jsem si jistý, že jste slyšeli zvěsti o Apple iWatch nebo potkali lidi používající doplňky jako Fitbit. Jedná se o senzory sledující naše zdraví. A ve světě se vyvíjí další tisíce takových senzorů. Budou sledovat úroveň naší aktivity a monitorovat náš spánek, životní funkce, tělesné tekutiny... Úplně všechno. Představte si, že by nějaký systém umělé inteligence uměl tato data počítat 24 hodin denně, sedm dní v týdnu. Poradil by nám, když by se schylovalo k nemoci, doporučil by nám lepší způsoby života, zvyky, léčbu. Díky kombinaci senzorů, komputerizace, medicíny a umělé inteligence se tyto technologie stávají skutečností. **Do deseti let nebudeme už od doktorů potřebovat poradit se základními věcmi ohledně našeho zdraví.**

Když jsem byl malý, snil jsem nejen o trikordérech a replikátorech, které by vyrobily tolik zmrzliny a zákusků, kolik bych jen snědl, ale také o robotickém asistentovi jako Rosie z Jetsonů,

jenž by po mně uklízel. Pak bych nemusel dostávat vynadáno kvůli nepořádku v pokoji.

Ale Rosie nikdy nepřišla. Měl jsem jen Roomba. Roztomilý malý automatický vysavač.

Proč ne Rosie?

Protože počítačová síla nezbytná k tomu, aby takový robot uměl rozpoznávat hlas a rozumně mluvit, by vyžadovala jeden počítač Cray a všechny další dříve příliš drahé již zmiňované senzory – kameru, detektory pohybu, gyroskopy, akcelerometry. Zkuste uhodnout, co váš iPhone v dnešní době zvládne?

Rosie se dnes může stát skutečnou. A nepřekvapilo by mě, kdyby ji nějaké děcko ze Silicon Valley (nebo absolvent Hultu) vytvořilo. Také uvidíme roboty vykonávající práci lidí v továrnách, obchodech s potravinami či lékárnách. Roboti budou řídit auta, donášet balíčky atd. **Brzy budou dělat jakoukoli rutinní činnost, kterou vykonávají lidé.** Představte si ty možnosti i problémy, které vzniknou.

Tohle je jen několik příkladů toho, co se může stát. V následujícím desetiletí budeme také využívat 3D tisk pro zařízení do domácností, budeme tisknout celé budovy, elektronické okruhy, a dokonce i jídlo. **Navrhujeme nové organismy, jež zlepší zemědělství a uklidí životní prostředí.**